

KIS NAPI

A NAPSUGÁR. (Lásd a 202. l.)

A CZIRKUSI TÜNDEKERKE.

— Beszélyke. —

(Folytatás.)

AT az asztalos szomszédunk Czilikéje; tudjátok, tavaly költöztek el innen; de ujlakhelyükön roszul megy a dolguk s most Czilike segít szülein, mert ő a tündérkirályné, ő van a legfényesebben öltözve a leányok közt s neki táncolni is kell, aztán beül egy aranyos kocsiba, melyet négy hófehér ló von s mellette ül a tündérkirály, kinek szerepét a legszebb és legügyesebb fiu kapja. És az egész közönség tapsolja és éljenzi őket.

Jóska elhallgatott s mély csönd iett a szobában. Gyurka és Pista nem kétkedett többé; Czilike nevének említése meggyőzte őket. Hiszen jól ismerték ezt a leánykát, itt lakott nem rég a szomszéd házban, nagyon szegény, rongyos kis leány volt, — és most tündérkirályné!

Hát még Juliska, mily feszülten hallgatta Jóska elbeszélésének minden szavát. Elfojtotta lélekzését s világért meg nem moczczant, csakhogy a fiuk észre ne vegyék jelenlétét. Hosszu csönd után a három fiu ismét suttozni kezdett, de még halkabban, mint ezelőtt.

Jóska, mintha gyanította volna, hogy valaki hallgatózik, most már csak suttozva beszélt és Juliska, bármily feszülten figyelt, csak egyes szakadozott mondatokat, összefüggés nélküli szavakat birt megérteni, minők: „szép fizetés,“ majd ismét „sok pénz,“ aztán „próbáljunk szerencsét“ stb. Juliska szörnyü

kegyetlenségnek tartá, hogy a fiuk ily fontos dolgot eltitkolnak előle; hát nem érdekelné őt is épen ugy, vagy talán még inkább, mert hiszen a fiuk nem árvák, mint ő; ők itthon vannak saját édes mamájok házában, nem élnek kegyelemből, mint Juliska, nem vágnak annyira el e helyről, mint ő.

Ezalatt teljesen beesteledett s a szobában oly sötét lett, hogy épenséggel nem lehetett látni semmit. Juliska, bizván a sötétségben, rászánta magát, hogy közelebb lopózik a fiukhoz és kihallgatja beszédöket. Ovatosan, lábujjhegyen, zajtalanul közeledett és Jóska széke mögött meghuzta magát s már örült, hogy terve oly szépen sikerült s most már minden szót meghallhat. — de szerencsétlenségére a fiuk épen ekkor már befejezték tanácskozásukat s Jóska fölállván, hirtelen hátra taszítá a széket, feldönté Juliskát, aztán maga is bele botlott és orra bukott melléje a földre.

Szegény Juliskának ekképen nagyon roszul sült el a terve. Még talán jobb lett volna, ha távol marad és megelégszik azzal a kevéssel, amit oda meghallott; mert most már el nem kerülheté a fölfedeztetés veszedelmét. Jóska szitkozódva állt fel, Gyurka és Pista szintén odaugrottak, hogy lássák, mi történt s mikor megtudták, hogy a kis leány leskelődött, durván rátámadtak s nemcsak fenyegetni kezdték, hanem már-már meg is verték volna, midőn szerencsére Mártha néni hangja hallatszott a tornáczon. Ilyképen Juliska egy kis tépázással s néhány ki-

sebb ütéssel megmenekült s kiszaladt kis szobácskájába, mely inkább padlás-szoba volt s oly kicsi, hogy épen csak egy ágy és a ruhaláda fért belé. »

Mikor ismét bátorságot nyert, hogy lemenjen a közös szobába, ugyancsak szepegett, hogy a fiuk majd ismét megkinozzák. De a nagy szobában most mély csönd uralkodott, a fiuk kimentek valahová s ez teljesen megnyugtató Juliskát. Mártha néni a kályhánál ült, kezében kötéssel; de az álom elnyomta a jó öreg asszonyt s csöndesen bóbiskolt, észre sem véve a kis leány belépését.

Az asztal meg volt terítve, sőt már a vacsorának is vége volt, csak a Juliska része volt még ott a tányéron. A kis leány tehát odaült és miatlatt sovány estelijén majszolt, gondolatai messze elvándoroltak. Ezerféle, régnelt dolgok jutottak eszébe, az a hajdani kedves szobácska, melyhen oly boldogan hallgatta édes jó mamája szép meséit; mily csöndesen, mily békésen élt akkor! Nem czivakodott, nem verekedett pajkos fiukkal... mit mondott volna akkor mamája, ha ugy dulakodott volna, mint ma este is! E gondolatra szégyenpir borítá el a kis leány arczát, de csak futólag; a helyett, hogy megemlékezett volna azokra a szelid tanításokra, melyeket hajdan a jó mamától hallott, Juliska most csak még inkább elkeseredett a fölött, milyen rossz dolga van az idegen háznál, mily szerencsétlen és elhagyatott, mennyire nem gondol vele senki a világon.

Ha jobban meggondolta volna a dolgot, talán mégis eszébe jutott volna, hogy tulajdonképen nagyon háládatlan, mikor efféléket forgat fejében; mert a jó Mártha néni, ámbár maga is szegény s ugyancsak sok gondjába kerül saját három fiát fölnevelnie, mégis magához fogadta őt. De Juliska csak arra gondolt, milyen jó dolga volt hajdan s mily szomorú élete van most s anynyira elbusulta magát, hogy utoljára könnyei sűrűn peregtek végig orczáján. Nehogy azonban Mártha néni, ha fölébred, észrevegyen valamit, Juliska hirtelen fölkerelkedett s szobácskájába sietett. Már későre járt, ideje volt iefeküdni; de ő szegényke nem tudott aludni, hanem még az ágyban is sokáig, sokáig sirdogált. (Lásd képet a 197. lapon.)

És amint így busulgatva azon töprengett, miként segíthetne sorsán, megint eszébe jutott az a rejtélyes beszéd, melyet a fiuk Palitól a czirkusról, Czilikéről folytattak s melyből csak oly keveset birt meghallani. Hogy lehetne erről a dolgról többet megtudni? Mert az bizony megérdemelné a fáradságot; lassanként, amint visszaemlékezett a szavakra, melyeket Jósától hallott, mindinkább fölébredt kíváncsisága és reménye, hogy talán ott ő is „próbálhatna szerencsét,” mint a fiuk egymást biztatták.

Czilike hajdan épen olyan szegény és szerencsétlen volt, nemcsak terhes munkát kellett végeznie, hanem bizony sokszor még éhezett is mellette. És most mily fényes sorsban van! Hertzegné, tündérkirályné, fején koronával,

kit a szomszéd város egész lakossága megbámul. Oh, csak tudná Juliska, hogyan fogjon hozzá... mért ne juthatna ő is oda, ahol Czilike van? Neki még szebb, hosszabb aranszinű haja van, még tündöklőbb kék szeme, aztán tud táncolni, dalolni, amit Czilike nem tud. Ha tehát Czilikét mégis érdemesnek találták arra a fényes állásra, Juliska bizony tiszszerte inkább megérdemelné.

Igen, de hát hol, kitől tudhatná meg, miként jutott Czilike olyan szerencséhez? Azt jól tudta Juliska, hogy a fiuk többé egy szót sem fognak előtte szólani, sőt bosszantani fogják, félrevezetik, ha látják, hogy kíváncsi. A

kis leány efféléket már sokszor tapasztalt, tehát nem ámitotta magát hiu reményekkel. Arra pedig, hogy kérje őket, mondanák meg neki is a titkot, semmi kedve sem volt azon ütések után, melyeket este a fiuktól kapott. Aztán, midőnjól meg gondolt mindent, eszébe jutott, hogy a fiuk is csak mástól hallották a hirt; mért ne hallhatná meg ott Juliska is? Ők Palitól értesültek a dologról, hát mért ne kérdezhetné egyenesen Palit? Ez kétségkívül a legbiztosabb módja

volna annak, hogy mindent megtudjon, mert Palival nem is áll olyan ellenséges lábon, mint Jóskával, meg Gyurkával és Pistával. Sőt volt idő, mikor Palival igen jó barátságban élt és sokat játszott is és ámbár később Pali inkább a fiukkal barátkozott, Juliska remélte, hogy egy kis cukros süteménnyel, édes gyümölcsessel még visszahódíthatná Pali barátságát.

Csakhogy a sütemény meg a jó gyümölcs nem terem ám vadon, hanem

A HIVALKODÓ TIGRIS. (Lásd a 207. l.)

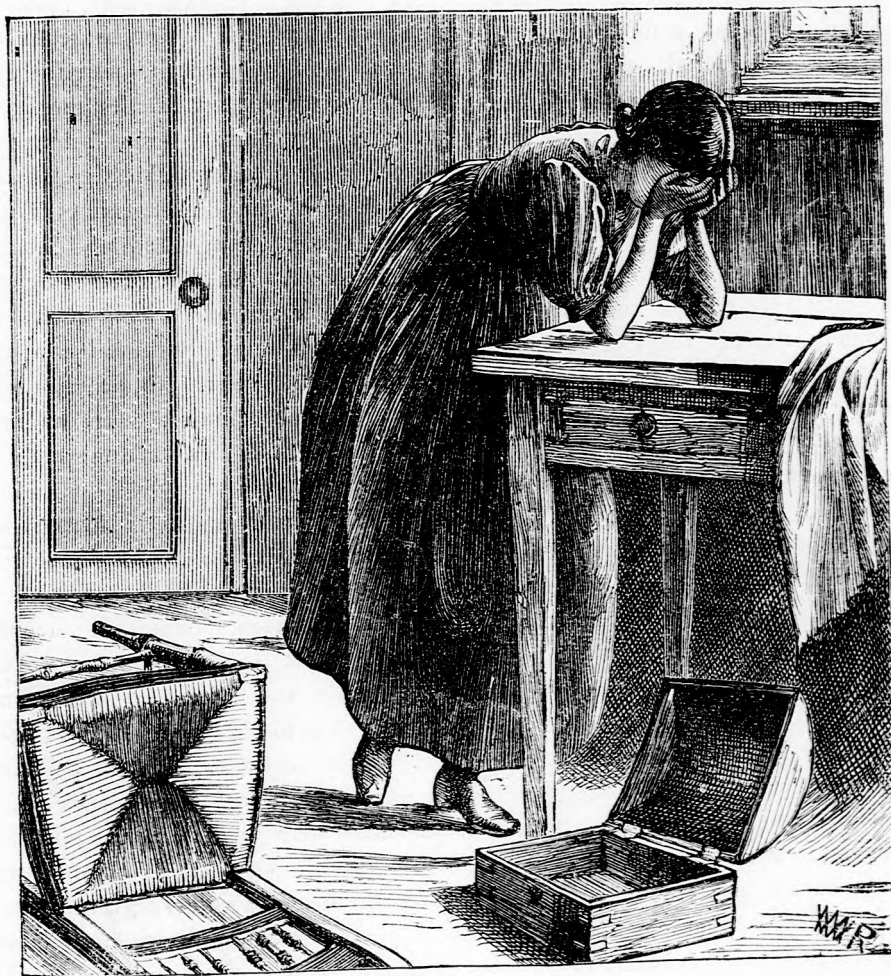
pénzbe kerül, Juliskának pedig épen pénze nem volt. Mikor idejött Mártha néni házába, volt néhány forintja, de az bizony lassanként elfogyott, — csak egyetlen egy pénzdaráb, egy régi

ezüst huszas maradt az egész kincsből. Ezt a huszast hajdan édes apjától kapta Juliska nevenapjára; az egyik lapra bevészte apja Juliska nevének első betűjét s azt mondta a kis leánynak, hogy jól gondolja meg, mielőtt ezt a huszast elkölti, mert amíg ezt megtartja, mindig lesz pénze. Juliska e tréfás szavakat egészen komolyan értette s míg a papa természetesen azt értette, hogy a meddig a huszast el nem költi, addig persze mindig lesz — egy hu-

szasa,
rabna
gond
deddi
sége
majd

szasa, Juliska azt hitte, hogy e pénzdarábnak valami titkos ereje van. Ezért gondosan elrejté ládája fenekére s mindeddig nem nyult hozzá, bármily szükségse is volt valamire; sőt lassanként majdnem meg is feledkezett róla.

Most azonban, amint azon töprengett, miként nyerhetné vissza Pali barátságát, hirtelen megemlékezett ez utolsó kincséről, melyet oly sokáig hiven megőrzött. Fölugrott ágyából s a sötétben előkereste a ládából a hu-

JULISKA SOKÁIG SIRDOGÁLT. . . . (Lásd a 195. l.)

szast. Kissé remegett ugyan keze, midőn elhunyt atyja ez utolsó emlékét elővette; de oly makacsul el volt már szánva, hogy fölindulását csakhamar legyőzte s már csak azon töprenkedett, mit vásároljon olyanfélét, ami leginkább kedvére volna Palinak, amivel legbiztosabban megnyerhetné barátságát.

Másnap reggel a fiuk ugyancsak bámultak, midőn látták, mily nyugodtan végzi kis rokonuk rendes napi teendőit és mennyire nem tördök a tegnapi eseményekkel, holott máskor naponként szokott boszankodni és durczáskodni az efféle csetepaték után. Kíváncsiságot semárult el többé a kis leány, bármit tettek vagy suttogtak a fiuk, kik mindenképen szerették volna megkinozni Juliskát. Összebujtak egy sarokba s halkan beszélgettek, de úgy, hogy Juliska egy egy szót meghallhasson; mikor ez nem használt s Juliska nem látszott velök tördökni, Jóska egy írást huzott elő zsebéből s az asztalra teríté, aztán mindhárom fiu odakönyökölt és Jóska félig hangosan fölolvastott néhány sort, úgy hogy Juliska megértheté, hogy a szomszéd városbeli czirkusról van benne szó.

Szegény kis leánynak majd kifurta oldalát a kíváncsiság, szeretett volna odarohanni és kérdezősködni, de erőt vett magán; látta, hogy a fiuk csak boszantani akarják, nem mondanának meg semmit. Elfordult tehát, mintha az egész dolog csöppet sem érdekelné; mikor pedig dolgait a szobában elvégezte, kiment az udvarra a nélkül, hogy csak egyetlen kérdést is intézett volna a fiukhoz.

Jóska és testvérei nem tudták mire magyarázni a kis leány e nyugodt magaviseletét; most történt először, hogy nem bírták semmikép megboszantani, nem tudták kíváncsivá tenni, sőt még csak szóba sem állt velök.

„Mi történt a kicsikével?“ szól Jóska, mikor Juliska már kiment. „Tegnap hogy leskelődött beszédünkre, és ma rá sem hededit, annyiba sem vesz minket, mint egy fületlen gombot!“

„Nagyon furcsa, az bizonyos,“ jegyzé meg Gyurka. „Még szóba sem áll s akármit mondunk neki, csak úgy kurtán feleli: „nem bánom,“ „semmi közöm hozzá“ és efféléket. Fogadni mernék, ez a kis boszorkány töri a fejét valamin, a mivel megboszulja magát a tegnapi ütésekért. No de mindegy, most menjünk tanulni, mert ha nem tudjuk a leczkét, a mama megharagszik.“

„Pedig már most is haragszik,“ jegyzé meg Pista . . . „Engemet már megpirongatott ma reggel; azt mondta, hogy bizonyosan bántottuk tegnap Juliskát, mert este a kis leány sokáig sirt, mikor azt hitte, hogy a mama alszik és nem látja őt. Már az igaz, fiuk,“ szól aztán Pistika, ki a legszeledebb volt a három testvér közül, „az igaz, hogy nem igen szép dolog háromnak támadni egy ellen, kivált leány ellen. Én bizony szinte szégyenlem.“

Jóska rögtön észrevette, hogy öcsce közel áll ahhoz, hogy Juliska pártjára álljon; kezdte tehát csufolni, gunyolni s Pistika, nehogy a fiuk barátságát elveszítse, csakhamar abba hagyta Juliska

védelm
helyre
tek a
is bos

E

a ma
huszas
hol a
ságot
dolás
cseme
tele v
nödött
vele a

É

gig m
pillant
állt o
szott v

Ju

tolgat
dozash
pompá
első ro
pedig
csak a
nem a

A

szék s
a kötél
Paliho
meg a

„

lálkoz
veled
valóm

védelmét és a három testvér közt ismét helyreállt az egyetértés, ismét megegyeztek abban, hogy a kis leányt ezentul is boszantani fogják.

Ezalatt Juliska sem feledkezett meg a maga terveiről s kezében az ezüst huszassal elindult a süteményes boltba, hol aztán egész halmaz édes nyaláncságot vásárolt s különösen olyan mandolás kifliket, melyek Palinak kedvenc csemegéi voltak. Mikor köténye már tele volt a drága portékával, azon tűnődött, hol találja meg Palit, hogy vele a barátságot újból megkösse.

Épen amint ezen gondolkozva végig ment az utcán, egy kapuban megpillantá Palit, ki a falnak támaszkodva állt ott s halkán füttyörészve várni látszott valakit.

Juliska egy pillanatra megállt s fontolgatá, miképen fogjon hozzá az alkudozáshoz: rögtön megmutassa-e, milyen pompás csemegéket hozott s ekként első rohammal nyerve meg Palit, vagy pedig egyelőre tartsa rejtve kincsét s csak akkor mutassa meg ha látja, hogy nem adja hiába.

A második mód alkalmasbnak tetszék s a kis leány, még jobban eltakarva a kötényében levő süteményt, odalépett Palihoz és nyájas köszöntéssel kezdé meg a beszédet.

„Jó napot, Pali! De jó hogy találkozzunk, — oly régen készültem már veled beszélni! Nagyon sok mondani valóm van.“

Pali közönyösen hallgatta e szavakat; éppenséggel nem mutatott oly érdeklődést, mint Juliska szerette volna, sőt majdnem türelmetlenül válaszolá:

„No hát csak mondd el szaporán, mert most nem igen érek rá veled beszélgetni; várok valakit már jó ideje; most már jönnie kell s akkor elmegyek.“

„Igen ám, csakhogy amit én mondani akarok, azt nem lehet röviden végezni. Annyiféle dolog forog a fejemben, hogy azt sem tudom, hol kezdjem.“

„Pedig jó lesz, ha gyorsan kezded és végzed is, hogy elkészülj, mire eljön az, akit várok; mert tovább nem hallgatlak.“

„Kire vársz itt olyan nagyon?“ kérdé Juliska kíváncsian.

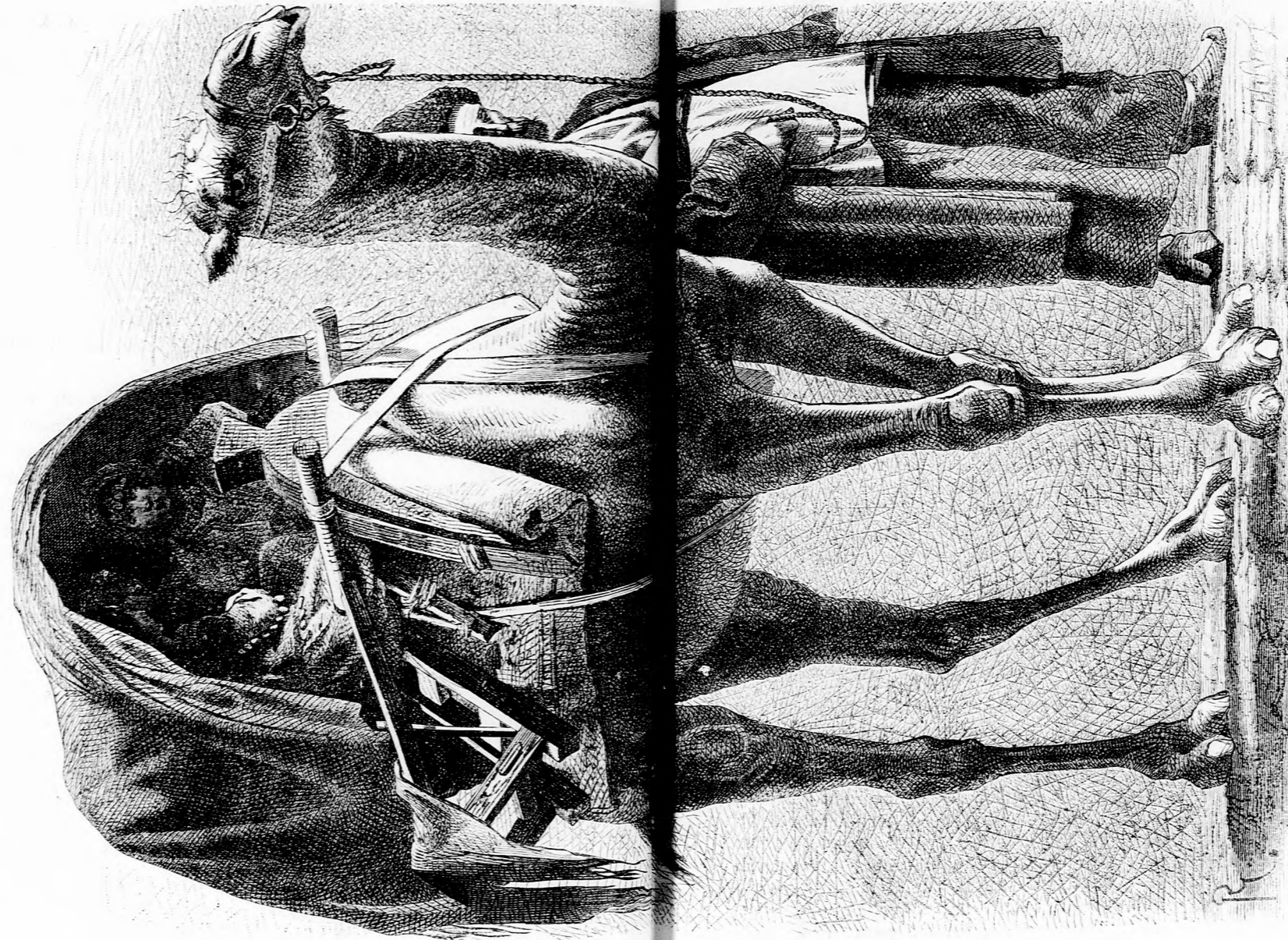
„Az az én dolgom, nem szükség tudnod,“ felelt Pali szárazon, aztán hozzátevé: „Ha csak azért állsz itt, hogy kérdezősködjél, okosabb volna, ha odább állnál.“

A kis leány egy ideig nem szólt, hanem aztán hirtelen kipattant s daldalmasan mondá:

„Oh, tudom már, kire vársz, de még azt is tudom, mért várod és mi dolgod van vele. Tudom bizony, — Jóskát várod, az én unokatestvéremet és a czirkusról akarsz vele beszélni, aztán meg várod vissza azt az irást, amit tegnap adtál neki.“

Juliska éles eszü leányka volt s jól eltalálta Pali titkát; és hogy eltalálta, azt mindjárt láthatá a fiu boszus zavarán.

(Folyt. következik.)

A SIVATAG HAJÓJA. (Lásd a 202. l.)

A NAPSUGÁR.

(Képpel a ezimlapon.)

HALLOD-E Karika,
 Nap süt az ablakba!
 Ablakból ágyadra,
 Ágyadról magadra!

Ébred a kis vitéz,
 Ablakra oda néz.
 Csakúgyan . . . ni mama!
 Kisütött a nap ma.

Oh kedves arany nap,
 Nehezen vártalak!
 Oh jövel, oh jövel,
 Sugárid ezrivel!

Maradj itt, maradj itt,
 Ne hagyd el kis Karit,
 Meleged, világod
 Hozza a virágot.

Jó napot kedves nap,
 Jöjj hozzám minden nap!
 Vagy ha már menned kell,
 Megint jöjj el reggel.

A SIVATAG HAJÓJA.

(Képpel a 200—201. lapokon.)

QLVASTÁTOR-E mái, kis olvasóim, a
 régi mesét a teve eredetéről? A
 hajdani görögök regéje szerint a
 büszke, szép ló egyszer gyönyörködven
 maga-magában, fölkiáltott:

„Szép vagyok, nagyon szép, de
 mégsem tökéletes!”

„Hát mit kívánnál még?” szólalt
 meg Zeus, a Teremtő; „mondd, mi kell,
 és meglesz.”

„Azt szeretném, hatalmas Zeus,
 ha lábaim hosszabbak lennének, hogy
 még gyorsabban futhassak; aztán nya-
 kam legyen olyan, mint a hattyué és
 mivel rendeltetésem az, hogy az em-
 bert hordjam hátamon, hát legyen mind-
 járt nyereg is rajtam.”

„Jól van,” felelt Zeus, „Már meg-
 van, amit kívántál. Nézd meg magadat
 a forrás tükrében.”

A ló belenézett a sima vizek körbe
 és borzadva ijedt vissza saját maga
 képétől, hiszen valóságos szörnyeteg
 lett belőle. Rimánkodo*^t tehát a Te-
 remtőnek, hogy adja vissza régi alakját.

„Kegyelemből megteszem,” szólt
 Zeus. „De hogy legyen, ami kívánsá-
 godra emlékeztessen, megmarad ez a
 csuf állat is a világon.”

Igy mesélték a régiek. Hogy szemre
 csunya állat a teve, az bizony igaz;
 de az igaz, hogy nagyon hasznos és nél-
 küle a forró égő alatt az emberek alig
 tudnának megélni; teje, husa táplálékul
 szolgál s a végtelen homoksvatagokon
 csak tevével lehet utazni, mert ott nincs
 víz s csak a teve bírja több napon át víz
 nélkül kiállani. S hozzá még nagy ter-
 het is elbir. A beduin hajcsár egész kis
 sátrat épít a teve hátára s fölülteti fe-
 leségét, gyermekeit, maga pedig gyalog
 megy a teve mellett, mely hűségesen
 engedelmeskedik gazdájának s nagyon
 szereti, ha menetközben beszélnek hozzá
 vagy vig dalt sipolnak fülébe.

A FALÁNK EGÉR.

— Aesop meséje. —

(Képpel a 204. lapon.)

Egy kis lyukon át belopózott az egér
 La magtárba s itt a jó buzamagon ad-
 dig lakmározott, míg végre olyan
 teli volt, mint a felfújt dudu. Mikor
 aztán ismét ki akart menni a szűk nyi-
 lason, semmiképp sem fért keresztül.

„Lásd, mért voltál olyan falánk?”
 szólt nevetve a hörcsög; „most vár-
 nod kell, míg megint annyira meglap-
 pulsz, mint a milyen voltál, mielőtt be-
 jöttél; különben ki nem férsz s itt
 majd rád talál és megesz a macska. A
 jó buzamag halomban áll itt s mégis
 koplalnod kell, mert mértéktelen voltál.”

EGY FUVAR TÖRTÉNETE.

— Beszélyke. —
(Vége.)

ÉPEN ekkor arra ment a szomszéd mészáros mester és bepillantván az udvarba, kérdé:

„Hogy ez a fa, szomszéd uram?”

„Öt forint!”

„Micsoda? Ilyen szemét fáért öt forintot mersz kérni, te sehonnai gaz fiu! Három forintot ér legfeljebb, egy krajczárral sem kapsz többet. Szörnyűség! Hogy mertél öt forintot kérni, te semmirevaló?”

Szegény Bandinak alig fért ki a szó a torkán, de végre félénken azt válaszolá:

„A gazdám parancsolta, hogy olcsóbban ne adjam.”

„Csaló a gazdád is,” szolt a mészáros mennydörgő hangon. „Egy krajczárral se adjon többet, szomszéd uram; vagy elégedjék meg három forinttal, vagy vigye vissza a fáját.”

Ezzel a mészáros távozott, Bandi pedig leugrott a kocsiról és minden szó nélkül kezdte a fát visszarakni. De a vevő, az a sápadt férfi mély sohajtás után így szolt:

„Csak hagyd itt a fát, megtartom, úgy mint megalkudtuk. Jöjj fel a szobába pénzedért.”

Lesütött szemekkel követte Bandi a vevőt s egy sötét, szegényesen butorozott szobába léptek be, mely a csikorgó hideg daczára fütetlen volt. Az ágyon, pusztá szalmán, egy beteg gyermek feküdt. Most már látta Bandi, mért járt az a sápadt férfi téli kabát

nélkül: a beteg volt a kabáttal betakarva.

Az öreg ember oda lépett az ágyhoz és gyöngéden szolt:

„Most már mindjárt nem fogsz fázni, kedves gyermekem, mindjárt befütök, meglásd, milyen jó meleg szobánk lesz.”

„Fát vettél, édes atyám?” szolt a beteg halkan. „Hol kaptál pénzt?”

„Kaptam kölcsön, egy régi jó barátom megkönyörült.”

„Oh, édes atyám! Mennyit szenvedsz miattam!”

„Nyugodjál meg, kedves gyermekem! Majd megsegít az Isten, talán kapok valahol munkát, lesz megint keresetem . . . egyszer majd csak jobbra fordul sorsunk!”

Bandi kalappal kezében az ajtónál állott s mindezt látta és hallotta, — és már jól tudta, milyen szegény, szerencsétlen embereket csalt meg. Az öreg ember végre eljött az ágytól s az asztalhoz lépve, előszedte minden pénzét, — épen öt forint volt és néhány ezüst tizes. Bandi átvette az öt forintot, de mikor a vevő a kikötött borravaiót odanyújtá, a fiu hirtelen elkapta kezét, fejét rázta és sietve eltávozott. Főlugrott szekereére s gyorsan kihajtott a városból, hazafelé.

De mennyire más hangulatban ment Bandi hazafelé, mint a hogy jött volt! Zsebében volt az öt forint, épen annyi, a mennyit gazdája kívánt, jól végezte tehát a vásárt, — és mégis szerette volna, ha soha sem jött volna a vásárra. Mindig szemei előtt lebegett

az a beteg leányka, és az a sápadt férfit, kit oly rutul megcsalt . . . Szegény Bandi egyszerű, tanulatlan fiú volt, de becsületes és az semmikép sem egyezett meg lelkiismeretével, hogy más emberek kárán gazdagodjék valaki. Pedig az ő gazdája, János gazda ezt teszi s Bandi egészen meg volt zavarodva és nem tudta, mit mondjon, ha majd kérdik otthon, hogy és mikép végezte dolgát.

Pedig erről beszélnie kellett. Alig ért haza, János gazda behívta a házba és kérde:

„No Bandi, eladtad a fát, látom. Hát beszéld el, hogy és miképen folyt a vásár?”

A fiú egy szót sem szólt, hanem elővette az öt forintot és átadta gazdájának, ki elégedetten szólt:

„Nem is hittem volna, hogy ilyen jól elvégzed; remélem, kaptál jó borraivalót is . . . Micsoda? Fejedet rázod? Nem kaptál? Mindjárt tudtam! Ilyenek azok a fősvény városiak. De ne félj, megadom én, — nesze két tizes.”

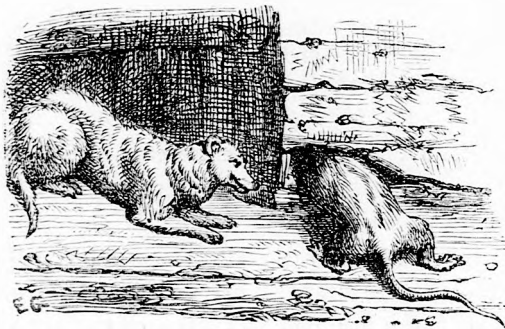
Bandi meg sem mozdult, nem nyult a pénz után.

„No hát mért nem veszed el?” szólt János gazda. „Mért csinálsz olyan furcsa képet? Valami történt veled, — beszéld el szaporán.”

Bandi még egy perczig gondolkozott, de aztán nekibátorodván, elmondta az egész történetet, elmondta, hogy őt is, gazdáját is csalónak nevezték, mert csak kívül volt szép fa rakva, aztán elmondta azt is, milyen szegény, szerencsétlen az, akit így megcsaltak és végre így szólt:

„Bizony jobb szerettem volna, ha gazd'uram soha sem küldött volna a vásárra.”

„Micsoda? Talán bizony még lezúgott akarsz engemet, a gazdádát? Még csak az kellene! Azt fogod tenni és oda fogsz menni a hová én akarom. Majd bizony én tőled kérdezem, mit szabad tenni! Azért is a jövő heti vásárra megint be fogsz menni egy ilyen fuvar

A FALÁNK EGÉR. (Lásd a 202 l.)

fával. Vagy azt teszed, amit parancsok, vagy vagy takarodol udvaromból!”

Bandi szó nélkül kiment az udvarra s hajh! bizony nehéz választás volt most előtte. Ha megmarad, akkor engedelmeskedni kell gazdájának s akkor részese lesz a csalásban; ha pedig ezt nem akarja, akkor el kell hagynia a jó szolgálatot és visszatérni a szegény ségbe, nyomoruságba. De nem sokáig ingadozott; inkább akart éhezni, mint még egyszer rászedni egy olyan szegény sze-

rencs
Másm
gazda
A
sze
lálga
hagy
jó he
sem
igazi
pedig
nyire
kérd
szólt
Hanc
lend
derél
a be
szivü
dig
tén
dolgo
addig
dezz
mig
mind
öszir
dott.
„J
fiam
kész
után
uton
vasá
temp
kác
V
pont
lent

rencsétlen embert, minő, a mai volt. Másnap reggel tehát elbucszott János gazda udvarából.

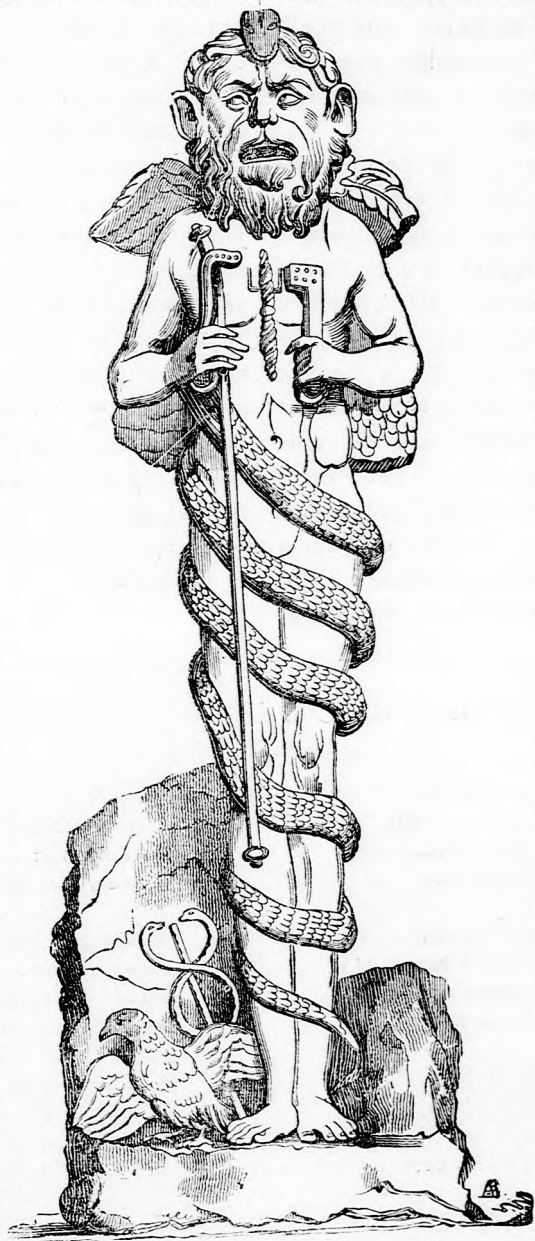
A faluban persze mindjárt találhattak, mért hagyta el Bandi jó helyét, de senki sem találta el az igazi okot; Bandi pedig, bár mennyire fagatták és kérdezték, nem szólt senkinek. Hanem a tisztelendő ur, a falu derék lelkésze, ki a becsületes, jószívű Bandit mindig szerette, szintén észrevette a dolgot s egyszerre addig-addig kérdezgette a fiút, míg ez végre mindent egészen őszintén elmondott.

„Jól van, édes fiam,” szólt a lelkész. „Maradj ezután is becsületes uton. Aztán jövő vasárnap jöjj el a templomba prédikációra.”

Vasárnap Bandi pontosan megjelent a templom-

ban; ott volt, szokása szerint János gazda is, az első padban ült, alig három lépésnyire a helytől, hol Bandi állott.

A lelkész csakhamar hozzáfogott a szentbeszédhez s a hivek ájtatosan hallgatták végig. Csak egy ember kezdett mindig nyugtalanlankodni a beszéd alatt: János gazda; olyan sajátosan hangzott neki, amit a lelkész beszélt a becsületességről és azok bünéről, kik nem csak maguk követnek el rosszat, hanem másokat is csábítanak a bünre, vagy éppen parancsolják nekik. János gazda szemei minduntalan Bandira tévedtek: aztán ismét széttekintett, hogy nem bámulnak-e rá az emberek, mert hiszen amit a pap beszél, az mind rá illik. Hol sápadozott, hol elvörösödött s alig-

ŐSKORI BÁLVÁNY. (Lásd a 207. l.)

alig bírta bevárni a szentbeszéd végét. Mise után Bandi csöndesen haza balagott szegény édes anyja házikójába s épen el akarta mondani, mit prédikált a tisztelendő ur, midőn nagy csodálkozására megnyílt az ajtó és belépett — János gazda.

„Én vagyok, én, az öreg János gazda és hozzád jöttem, érted jöttem, Bandi fiam,“ szolt az öreg meghatottan. „Neked volt igazad s én, az öreg ember kérek bocsánatot tőled, mert te jártál becsületes uton, én pedig bűnös voltam. Visszajösz hozzám, s ne félj, nem teszünk többé soha olysamit, amiért lelkismeretünk furdalna. Legelső dolgod pedig az lesz, hogy holnap megrakod a szekeret fával, még pedig szép fával és beviszed a városba, de nem a vásárra, hanem ahhoz a házhoz . . . tudod már kinek. Mondd meg neki, hogy

elhozta, ami a multkoriból hiányzott, de nem fogadsz el sem pénzt, sem borraivalót. A feleségem pedig majd ad egy kis gyümölcsöt meg sültnek való csirkét a kis beteg leány számára; adja Isten, hogy már jobban legyen. Aztán azt is mondd meg nekik, hogy bocsásanak meg János gazdának!

És ugy is történt. Bandi visszatért János gazdához, ki ez időtől fogva nemcsak arra törekedett, hogy vagyont szaporítsa, hanem hogy ezt becsületes uton is tegye. Bandi hű társa volt a munkában s később, midőn János gazda már nagyon megöregedett, Bandit fiának fogadta s ráhagyta az egész szép gazdaságot. Bandi, most már András gazda, az első ember a faluban és gyermekének néha elbeszéli e fuvarfa történetét.

OLÁH CZIGÁNYOK.

(Képpel a 203. lapon)

OLÁH cigány nem muzsikál,
Nem hegedül, nem trombitál,
Hanem lóval kupeczkedik,
Csikón, bőrön nyerekedik.

Mégis tud ő egy muzsikát —
(Igaz, hogy nem szép hangot ad,) —
Nagyot csattan, mikor vágja
Foltot az üst oldalára.

Felesége és leánya
Mestersége meg a kártya.
Abból mondják a jövendőt —
Van bolond, ki hiszen bennök.

Meszelt is kötözgetnek.
Azzal szerte kereskednek,
Ma Kolozsvárt, holnap Budán,
Bécsben, Linczben holnap után.

El világgá vándorolnak,
Hőben, fagyban kóborolnak.
Sokszor koplalnak is nyilván —
Mit is bánja ezt a cigány!

S ha ismét haza kerülnek,
Jó kedvük van, megörülnek.
Mert bár szegény módon élnek —
Még a gróffal sem cserélnek.

A HIVALKODÓ TIGRIS.

— Aesop meséje. —

(Képpel a 206. lapon.)

VADÁSZ járt az erdőben s jól irányzott nyilaival már sok vadat leterített, úgy hogy a többiek rémült futásban kerestek menekülést. Látta ezt a tigris és kevély hivalkodással szólt:

„Ne fussatok, ti gyávák! Mindjárt szembeszállok én azzal a hitvány vadással és megölöm.“

Alig mondá ezt, a vadász megpillantá a tigrist s jól célba vevén a fenevadat, éles nyilat röpitett oldalába, hogy a tigris bögve összerogyott s tehetetlenül orditva hempergett a földön. A róka, mely épen arra ment, félig gúnyosan mondá ekkor:

„Lásd, kár volt előre hivalkodnod és az ellenséget megvetned; nemcsak a többieket nem tudod megvédeni, de magad is halállal lakolsz kevélységédért.“

ÖSKORI BÁLVÁNY.

(Képpel a 205. lapon.)

HAJDANÁBAN, sok-sok száz esztendő előtt az emberek mind pogány bálványimádásnak hódoltak. Fából, érczből csináltak maguknak mindenféle torzalakokat s ezeket aztán Isten gyanánt tisztelték és imádták, minden bajban és örömben hozzásiettek és áldoztak templomában, sokszor igen drága kincseket is, sőt nem ritkán még embereket is öltek a bálvány oltárán, azt hívén, hogy ezzel kedvében járnak. Csak a zsidók imádták az egy igaz Istent, de a szomszéd bálványimádó népek rossz példája őket is gyakran eltántorítá és a szentírásból tudjuk, hogy aranyborjut készítettek s ezt tánczolták körül pogányok módjára, ami-

ért az Ur súlyosan büntette őket, mindaddig, míg meg nem tértek és bűnökért bocsánatot nem könyörögtek. Az európai népek is mindnyájan bálványimádók voltak és ezt csak akkor hagyták el, midőn a kereszténység kezdett terjedni.

De még mai nap is vannak bálványimádó népek, különösen Ázsiában, hol a hindu nép még most is ragaszkodik ősi vallásához. Ósrégi templomaik némelyikében híres bálványaik vannak s ezekhez az év bizonyos napjaiban messze földről zarándokol a nép. A bálványt óriási kocsin körülhordozzák az utczákon és a legbuzgóbb hitűek a kocsi kerekei alá vetik magukat, hogy ekként leljék halálukat, mert azt hiszik, hogy ekkor bizonyosan örök üdvösséget nyernek.

A bálványképek, melyeket a szegény tudatlan emberek maguknak készítenek, sokszor a legcsodálatosabb, ijesztő alakok, félig ember, félig állat formájuk, sokszor pedig egészen formátlan torzképek, vagy épen állatok s vannak olyan népek is, melyek eleven állatokat imádnak.

Forgó bácsi postája, megfejtők névsora és kis értesítő a jövő számban.

BETŰTALÁNYOK.

I.

T	OS	GL	ISTA.
SZ	JA	ÉVA	

II.

Vin-i kiztitik i ki izt igt, imint irvi vin, il tidji ilvisni?

Hu ultulúltútuk, urjútuk mug Furgú búcsunuk.

OLÁH CZIGÁNYOK. (Lásd a 206. l.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, bálvány-utca 9. sz.
Nyomtatott Deutsch testvérek könyv- és könyvnyomdai műintézetében Budapesten. Ára negyedévre 1 frt 20 kr.
Megjelen hetenként egyszer 16 oldalon.